

ANNONCES COMMERCIALES
On traite à forfait.

Mỗi tuần xuất bản 3 lần, ngày thứ hai, thứ tư, thứ sáu

M. Nguyen Kim-Dinh.

BÀI CỦA QUAN-HUYỀN
HỒ-VĂN-TRUNG

Diễn-thuyết tại Nam-kỳ Khuyến-học-Hội đêm 17 Mai 1923

(Tiếp theo)

Sức một người đầu mạnh dèn
bực nào đi nữa cũng phải thua
sức nhiều người hiệp lại; trí một
người đầu giỏi dèn bực nào đi
nữa cũng không bằng trí nhiều
người hội lại. Cui tur-tướng này
ngày nay ai ai cũng đều hiểu biết,
chẳng cần chi mà phải diễn giải
cho dài.

Trong các nước văn-minh người ta đã suy nghiệm cái tư tưởng ấy rất tường tận, nên người ta mới đem ra mà thiết hành. Hiện nay nước nào kén là nước văn-minh thì đều có đủ các thứ hội, có hội dễ mà bao thủ quyền lợi cho người đồng-nghề, có hội dễ mà ít cấp cho kẻ nghèo nàn, có hội dễ mà cải lương chức-nghề, có hội dễ mà mở mang học-thuật, có hội dễ mà bình vực nước nhà. Các hội người ta lập ra hội nào cũng đồng hảo hội-viên. Nhờ hội sung túc như vậy, nên mới có thế lực mạnh mẽ mà lo giúp ích cho hội-viên, hoặc lo mở mang cho công chúng.

Xứ Nam-Kỳ ta đây là xứ bán
hai văn-minh, dân Nam-Kỳ ta
đây là dân chưa tiến hóa cho lắm,
hễ thì chúng ta cần phải lo mà
phối hợp cho đủ thứ công như
trong các nước bên Âu-châu,
lặng giúp đỡ nhau trong lúc tai
vận, đặng nương cậy nhau mà
trước lên đường tiến-bộ. Mà bất
luyện là hội nào, hễ có hội lập ra
thì người trong xứ cần phải xin
đào hội cho đông, làm như vậy
thì hội mới có thể lực mà động
cải theo tôn-chỉ của hội được.

Trong khoảng 10 năm sau đây, Đông-bang trong Nam-kỳ xứng a mà lập hội thiết cũng là nhiều. Chúng ta đã có hội đồng-pghiệp nông-tê, hội đồng-hương tương-tê, hội nông-nghiep tương-tê, hội hương-mái kỹ-nghê, hội thể-dục, hội Khuyên-học, nói tóm một lời, húng ta đã có lập đủ thứ hội, giúp nhau cho tiện bề sanh-nhai, có hội để khoản trương nông công hương chư nghiệp, có hội để mở sang trí thức cho người trong ư. Nhưng mà nếu xét cho kỹ ại mà coi, thì hội tuy nhiều, chứ hội nào số hội-viên cũng không được đông cho lắm. Cái chủ-ghĩa lập hội là cốt gom nhiều người chung lại dặng sức thêm mạnh, hoặc trí thêm cao, ngộ có hê mà làm cho mau đạt đến cái mục-dích của hội. Nếu chỉ lập ra mà quốc-dân không chịu xin vào,

thì dầu có lập hội cũng như không
bởi vì có hội mà không có người
thì hội có làm việc chi lợi ích
được.

Mà như hội nào đồng-bang ta ít muốn xin vào thì còn có lẽ dung được, chỉ sự hội Khuyển-học là hội chuyên lo truyền bá tư-tưởng, phổ-thông học-thuật của Đại-pháp cho toàn thể quốc-dân; nghĩa là lo ruồng đường mở nẻo cho quốc-dân "tiện bề tàu-bộ văn-minh mà đồng-bang ta, nào bực thương-lưu trí-thức, nào bực phú-bộ hảo-gia, lại chẳng chịu xin vào, thì thiệt chúng tôi không biết duyên cớ thế nào mà giải cho được. Mấy năm nay chuẩn ái-chương đã kêu rên khắp xứ, trông ai-quân đã đóng dẫy đến trời, không lẽ đồng-bang ta còn nằm lì-m-dị mà ngắm cầu :"

« *Miễn mình giàu có cao sang,
Chết ai nầy chịu rồn rần làm chi* »
Đã vậy mà hội Khuyến-học cốt
lo để mang tri-thức cho người
minh, nghĩ là lo việc lợi ích chung
chứ không phải lo lợi ích riêng
cho ai, bởi vậy cho nên đồng-
bang không lẽ có lòng đố kỵ nên
không chịu vào hội. Còn như nói
không thêm xin vào, thì lời nói
ấy cũng không được chánh-dáng,
bởi vì nếu hội không làm việc
chỉ được ấy là tại đồng-bang
không chịu xin vào cho đồng-nên
hội không làm được, chứ không
phải là tại hội không muốn làm ;
mà mình có chê hội không làm
thì mình phải xin vào. mà làm,
hoặc bày ý kiến của mình cho
người trong hội làm, chứ mình
chê hội không làm mà mình cũng
không chịu làm, thì lời chê của
mình cũng không được chánh-
dáng nữa.

Vậy chúng tôi ước ao những đồng hương-lưu tri-thức, cùng bực-phủ-hộ hảo-hàng trong Lạc-châu, ai có lòng muốn truyền bá tư-tưởng Đại-Pháp, muốn phổ-thông học-thuật văn-minh cho đồng-bang, thì hãy xin vào Nam-kỳ Khuyết-học-hội cho đồng, dặng có chúng trí hiệp lực cùng nhau mà ruộng đường tác-hóa lần lần cho Việt-Nam dân-tộc. Bây nay các nhà soạn báo thường hay xưng tụng lòng nhiệt-thành tâm-hóa của đồng-bang trong Nam-kỳ. Vậy thì chúng ta phải làm làm sao cho khỏi thẹn với tiếng khen ấy.

D. P. T. B.

Cảm-hoài lộng-huân thập thủ
Tôn-thọ-Tường trước

KY BAS

Hãy biết cho chăng! hỡi những người,
Xin đừng tuyệt hận chữ chê cười;
Vi-dầu vật ấy còn rơi dấu.
Bao-quần thân này chịu để người;
Trùng giữa ba thu máy cũng tỏ,
Huê trong chín hạ nắn càng tươi;
Kẻ lo mình biết ông minh khổ,
Lặng-lặng công triu kẻ mấy mươi.

KY CŮV

Kẻ mấy mươi năm nước Lê-vin,
Rắn dãi, heo lờ thì không ngần;
Bốn đời chung độ ơn nuôi dạy,
Mà tình riêng lo việc ở ăn;
Hết sức ngơ theo trời chẳng kịp,
Hoài công chim lếp biển khôn bằng;
Cho hay đã vậy thời chờ chết,
Nuốm máu duna chơ thì đạo hằng.

KŸ TILÆ

Đạo-hàng chi trước thảo cùng ngày
Lời đạo sao cho đáng một thầy ;
Đất khuyển đã dành bia lỗ-miệng.
Chén tràng khó nổi trở bằng tay ;
Nghĩa đen dạy trẻ tranh còn lấp,
Mắt trắng xem trời cách khó bay ;
Chi muốn ngày nào cho động toại,
Giang sang ba tỉnh hãy còn đây.

Kính người trí-kỹ
Mỹ-Kiều gặp Bạc-Hàn.

Nghĩ kiếp phông hoa cũng lạ đường,
Lánh ma lại phải quỉ đem đường.
Phông trần còn khoản Trời kia bất,
Đao quân thán vầy giữa tuyết sương.

Trần Văn Hiến.

THIẾ-TỤC NHÀN ĐÀM
THU'ÔNG CON

Chư tôn cô con trai, chư tôn bổn nam tặc
đàn, đây sớm thức khuya, lo tắm lo tắm,
lính luôn có từn dùng con nỏ ăn cho nó
mệch cho mệch, ngủ cho khỏe, chơi cho vui mà
chư tôn lón lón con mua sách lính thủy dùng
cho con học nữa, chư tôn lón tiền lón, hao
dan huyết với con như thế chẳng biết chi
đàn vì đi chủ-nghĩa nào, hay là có cái họ-
pung gì mà phải bỏn chôn đi vậy?

Tôi biết, hề chư tôn đến đây chắc sao
chư tôn cũng thế cười, mà không phải cười
tôi tôi nói nghe vui mà chư tôn cười, chư
tôn tức cười đó là cười tôi chưa hiểu đạo
lắm của s, cười tôi không có lòng thương
con, nên mới hỏi mấy lời trớ-trên như vậy,
chư tôn cười cho đó thêm rồi chư tôn mới
gật nhau mà nói: « Lạ, kẻo họ chỉ coi l
đam người hề với vui rồi thì ai cũng mong
họ có con; Dã người nào l ham con mà
mà hề với con ra rồi thì cũng phải
trung liu nung nấu, cũng phải triệu mến
tân thường. Chư thường con ấy là thường
lính dầu loát vùm thì cũng vậy, chứ không
hải là lính người mà thôi. Mà thường con
lì tức nhiên chỉ nó còn nó mới mình lo cho nó
nó n, ngủ khỏe, mệch ấm, chơi vui, chừng
có đủ thì khôn thì phải cho nó đi học, còn
ninh ở nhà thì phải lo làm cho nó tiền dư,
cho nó đi học đi cũng trớn mang cho nó,
ngay sau được nghỉ ngơi cao vị trọng, làm
ông thống, thầy kỹ, làm ông phân, ông đốc,
ông ứng, ông thụ thuế, ông Bạc-vĩ, làm ông
đàn, ông quân. Vì như con nó có biến nhà
bước u-dam học không được thì nó về nhà
ninh đi có sẵn tiền, sẵn lúa, sẵn ruộng, sẵn
trên, nó đi đánh cho nó đầy thì nó làm

ông bà già » chơi cũng thong thả. Nếu có con mà không biết lo cho con thì lui hươu rồi lằm, chưa đàng một lăm cha ».

Hay ! Chữ tôn nói nghe thiệt là êm tai như đùn hoa, như nước dỏ, như bả vãi nõ đũa, như thủy chùa lung kính, bõ vớ cho nêa ! cũng mê mẩn cái đạo thượng của chư tôn, rồi cứ theo cái đường của chư tôn mà mớ ra đở mà đi hoai, không ai lằm đi đường nào khác.

Tôi cũng muốn khỏi chư tôn chế cười, tôi cũng muốn thương con như chư tôn, cũng lằm lằm khen rằng biết đạo lằm cha, nghĩ tới lời sự đạo, chư tôn ơi, tôi sợ thượng con theo như đạo, chư tôn gần đây đở thì con tôi ngày sau tuy nó theo đả một việc, biết lằm thầy, biết lằm ông nầy ông kia, biết lằm một nhà già, biết lằm hơi quan lơn, ông nó không biết chế « lằm người », rồi anh lơn mà thiếu lằm lằm lằm lằm lằm, của thiếu mà thiếu nghĩa hơn thì thiện, đường y chắc là tôi chẳng khỏi mang tội với đường đạo-hóa đở chư tôn.

Thôi ! Thà tôi chịu tiếng cười của chư tôn, tôi đi từ đường khác coi ra thế nào. Tôi gần biết tôn tôi không nói theo đạo thượng con của chư tôn thì có lẽ con tôi không theo cách lằm lằm lằm ông nầy, ông nọ biết đạo lằm người, tôi đi tưởng có khi cũng khá hơn, phải hôn ?

VIÊN HOÀNH.

Hương truyền

Luật cấm buôn đàn bà
ĐÔNG-PHÁP. — Tại Đông-pháp
nay đã ban hành đạo chỉ-dụ ngày 18
tháng 12 về việc thi-lành ở các thuộc
địa và các xứ Bảo-lộ thuộc quyền
thuộc-địa-bộ, những khoản 334 và 335
của luật binh về việc trừng-trị những
lạm-dưu-hu-tại cho đàn-bà mà thường
gọi là « buôn đàn-bà ».

Đều luật này mà ban hành ngay nay tại Đông-pháp thì là thích thời lâm.

Đất động
THƯƠNG HẢI. — Có tin ở Thương
hải ngày 4 Mai cho hay rằng ở Tô-suyền
núi rồi động-đất một cách rất là dữ
đội ở hạt Liechow.
Cuộc động đất này phải 500 người
chết và 3 triệu người bị thương. Phần
hiếu những nhà cửa ở tại bên-bạt thì
sụp đổ hết.

Phép làm trời mưa

HUỆ-KY. — Không-trung-bộ & Huệ-y mô, đây có thể nghiệm cách làm mưa như là công hiệu. Cách làm mưa như thế này : Một cái máy-bơm-lượng ở phía trên những đám mây lại chừng 150 thước, rồi rải một thứ cát có điện-khi xuống dưới mây. Cứ một hội cát thì lại bơm cho một lít bột nước trong máy tự động mà thành ra ổ mưa xuống. Có thể bơm cho những đám mây đạt từ 250 đến 300 thước, thành ra mưa được. Muốn mưa mà dùng cách này trong 20 phút là đủ mưa.

Tánh chân chờ của người xứ ta

Người xưa ta chàm tĩa-tĩa có nhiều nguyên-cớ, mà cái «tính chân-chờ» cũng là một nguyên-cớ lớn cho dân ta chậm trễ hoặc đường lẩn xa bù-cha mất sự sôi-sảng tinh-toàn lo-lường. Người các nước đã lẫn ta nơi sự tinh xảo, lại hơn ta ở sức siêng-sang nên chỉ tốn kém được nhiều việc hơn ta, họ hơn ta lại tại ta lơ-hơi đại dạn Phái lao-dộng nhấm nháp và tẩy tủy (?) có nước vào-miệng bên Âu châu, Mỹ-châu, ở v.v. để làm nhiều quả sả mà xuất khẩu cho người khác đem bán, ta cũng nhấm nháp lòng xĩa lập luật tam giờ đồng

người đi sớm làm việc, giờ ăn nghỉ và giờ chơi-bơi cho đủ; chừng mực, sự quy cho-đúng mà hết sức khỏe cho người. Họ quy định giờ làm việc, ăn ngủ, chơi-bơi, như vậy, người ta còn biết, vì giờ làm việc có ít đi quá, nhiều người có-gia-quyển đồng phải kêu nài, vì thường lệ họ phải làm mỗi ngày trên 12 giờ.

Ở xứ ta, việc làm lại đổi, vì người xứ ta chẳng ai làm nhiều hơn ai, cho giờ nghỉ lại ít làm. Từ xưa xem có nhiều người, sớm mai quá bảy giờ rưỡi mới đi làm việc, đến mười giờ rưỡi đi về, còn chiều thì lại giờ rưỡi đi làm giờ rưỡi, thanh giờ mới bỏ đi làm việc đang ba giờ, trọn ngày ta sáu giờ. Giờ làm đổi ít mà nhiều khi lại bỏ-trở đi làm đổi mới là lo to. Người Hoa-khẩu thường làm giong cho ai, vì họ làm

Đến không hề giờ giấc nào, đêm mờ mờ, quá mờ ngủ, chờ ít khi có giấc ngủ ngon, còn chơi bộ cũng chẳng dễ thấy. Người Bắc-việt cũng có tánh đùa cợt, học đó, có khi họ làm việc đến 16 giờ. Đến họ làm việc của họ. Còn người Nam-chữ rồi vậy, và cũng chẳng ưa nghe nói đến luật làm giờ. Ấy cũng là một điều khuyết-điểm ta còn thua kém người vậy. Vì hiện nay, các trường nghiệp vụ có tiền trong tay, phần nhiều bị nhấc ngài chiêm kết rồi, lễ thì phải no bụng vậy, phải rất biết chi hại ấy, nên bỏ-nghỉ giờ làm việc mình lên, trước rồi ngày làm sáu giờ, nay tăng lên lấy 2 giờ: 14 giờ, ngoài giờ ngủ, nên làm bỏ giờ chơi. Ấy cũng một thể hay, là giờ làm việc mình đứng đầu bộ làm công việc, chẳng là một điều quá làm

Đồng báo ta đã biết chần-chờ là một
hết sức, làm cho mình biếng-nhàn, chỉ
đến ngày giờ làm ăn, thì nên sớm-sang
vui chơi-vô công ăn việc làm. Chúng ta
nổi biết chỗ ta còn kém-sức người,
năng làm cho kịp mới hay, người ta đã
đi trước ta mấy tấc, lo cho có gì
mình cho thiếu thốn, huống chi chúng
ta đây còn hỏi ở sau người ta quá. Mấy
thứ yếu cần lấy chúng ta về cuộc
hưng trong sự mất biếng, phải lao-động
đó ta nên chú-vấn và chú-tả phải nhớ
đến: mình còn kém thua người khác
thần, ta phải cố-gân nâng lên, rồi bỏ
lại tinh thần-chờ, sớm-sang làm ăn, giờ
mới theo cho kịp chúng.

(1) Luật 8 tám giờ (loi de huit heures)
từ ngày 24 giờ chia làm ba, 8 giờ làm
sáng, 8 giờ nghỉ và 8 giờ chơi bóng.

Có nên trưởng trí cho nhau không?

Đừng giữ mà nhằm bai đầu thì biết mới nào dài mới sao vẫn, lý công tâm mà luận thì biết ai hay, mà xét ra cho kỹ những việc đời, thì chẳng ai là đáng trọng, cũng không ai là dở hết. Nước nào cũng vậy, dân nào cũng vậy, xưa nay cũng vậy, hề có dứt nước không dân thì có tên-nhơn quan-lữ, chẳng qua là cảnh ngộ, hoặc đời trị loạn, hoặc đạo ở long; đạo long theo long đạo ở theo ở, đời trị theo trị đời loạn theo loạn, đời nào cũng có quan thanh liêm cho chánh, mà cũng có quan bất đạo tham ô, đời nào cũng có dân tri-hệ thông-minh mà cũng có dân ngu-si lại-đo. Nhưng ta quan thanh liêm ai chánh được quyền cao hơn hết, trùm cả công-khánh, thì nước lại yên, nước giàu làm dân giàu, còn quan tham ô tham ô gièm-lên hơn hết, thì nước nghèo dân yếu, nước rối loạn khờ. Cho nên sách dạy-học chương thứ mười thích trị-quốc bình thiên hạ có câu như vậy: Vua trị nhà nước và dùng thì-nhơn, vậy lại khen-tinh, bởi họ tên-nhơn, vua lại khen-tinh, cho nó là giỏi, vì vậy mà nước sạch và yên.

hư trước ra rồi, sau mới dựng người quân-tử sửa đàn, thì bỏ cạm thế nào cho kiếp. Lấy câu đó mà làm chứng, chắc đời nào cũng có quân-tử tiến-nhơn, vậy nay các nhà ngôn-luật trong các bộ sao không bài nào khen người Anam là người nổi giống của mình, cứ ché dè mình boài, là mình xấu, mình khổ, mình đen, mình dốt, mình nhát, mình dở. Cái mặt mũi của các ngài tôi biết rồi, ấy là các ngài thấy ngài các ngài lên, thấy đi chạm các ngài thóc hối chờ gì. Phải, thường nhậu thì cho cò nhậu, biết nhậu thì chỉ cho nhậu, ừ có chỗ mình b.ết mà người ta chưa biết. Song tôi nghĩ chớ cò lắm, [sợ họ thua buồn họ thôi thì có họ tưởng người Anam ta thì hư thì dốt thì dở thì quê như họ vậy hết đó chớ, cho nên nay tôi không nói mấy người đó nữa, tôi trưng đó mấy người hay mà thôi, hoặc may họ phân bì mà tôi hết t.ệ. Hay gì tôi nói rằng : người Anam ta không phải dở. Dở sao mà c.ự nổi với nhà Ngươn, vua Thái-tử Nhà-Ngươn là Hối-tắc-Liệt từ thời cổ thờ, đẹp bề đánh nam tới đâu thì họ đến r.ủn gáy ! Mà sao nó lại con nó là Thái-tử Thái-Hoan, đại tướng của nó là Thạc-Đà và Ô-mi-ê thì đem lại mời muốn binh đánh nước Nam ta, là ông Trần-quốc-Tuấn Hưng-đạo đại-vương] đánh với nó

Đánh máy
Cổ máy
Cổ máy
Cholôn
ĐAY THỢ NƠI
655

NHI-THIÊN-ĐU'ÔNG

ĐẠI DU'ỐC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38 — Cholôn

Có bán đủ các thứ thuốc cao đơn hườn tấu rất thần hiệu như sau đây

1.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
2.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
3.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
4.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
5.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
6.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
7.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
8.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
9.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
10.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
11.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
12.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
13.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
14.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
15.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
16.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
17.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
18.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
19.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
20.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
21.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
22.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
23.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
24.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
25.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
26.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
27.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
28.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
29.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
30.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
31.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
32.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
33.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
34.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
35.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
36.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
37.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
38.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
39.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
40.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
41.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
42.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
43.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
44.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
45.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
46.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
47.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
48.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
49.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
50.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
51.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
52.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
53.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
54.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
55.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
56.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
57.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
58.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
59.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60
60.- Sâm-nhưng-bổ-thần	Hộp giấy 6 hườn giá.....	0 60

Xưởng thợ-mộc, chạm và cấn hiệu là:
"Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA"
 Tại Lầu-thầu Quai E. Outrey
 Có đóng sẵn đủ các thứ bàn, ghế, tủ, v.v. v. toàn bằng cây Trắc, Cẩm-lai, Gô và có đủ thứ mặt-đá Cẩm-thạch lớn nhỏ và lành lặn theo kiểu.
 Đã hơn 15 năm nay các nơi đều nghe danh và được vừa lòng cũng khen ngợi luôn. Có sẵn nhiều món rất xinh đẹp, để cho quý ông-muốn chọn đồ khéo lạ. Muốn đặt đồ cho khéo và vừa ý, thì nên gửi thợ mà thương nghị với Xưởng-thợ-mộc này.

HOTEL D'ANNAM
NAM-VIỆT KHÁCH-LÀU
 72 à 80 Boulevard Chanson, 18 quai Le Myre de Vilers
 Đường Kinh-lập đường Carabelli và đường mé-sông
 Le Myre de Vilers. SAIGON
 HUYNH-HUỆ-KY, Chủ-tiệm
 Kính-cùng Quý-khách rõ, tôi dọn một tiệm ngủ hiệu là HOTEL D'ANNAM (Nam-Việt Khách-Lầu) phòng rộng mát và sạch sẽ làm cũng có dọn phòng ở tầng dưới đất được dọn tiền cho Quý-khách, xin Quý-khách thừa dịp đi Saigon đến tiệm tôi mà nghỉ-lay làm thông thả làm.
 Lại tôi mới mở thêm một giải phòng ngánh rất mát mẻ tại đường mé-sông Le Myre de Vilers, tôi trước ga xe lửa nhỏ, nhà số 10 Saigon.
 HUYNH-HUỆ-KY, Cấn-khai.

Bóng đèn điện khí, dây đèn, quạt máy điện, các món cấn dùng về điện khí, và các kiểu đèn, đầu sáng và đầu-lửa, đèn có mắng-sông.
 Bán tại tiệm:
TRẦN-QUANG-NGHIÊM
 Đường Espagne, số 200 (góc chợ mới) Saigon
 Mua tại các hàng bên Huế-kỳ và Đại-pháp
 BÁN GIÁ RẺ

Tiệm đóng xe
 Sửa xe và bán đủ đồ phụ-tung
 đường Luro môn bài 99 và 101
 (Đất-hộ) Saigon
 TRẦN-VĂN-HIỆP chủ-tiệm
 Kính-cùng Quý-khách rõ, khách đóng xe: Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là: xe mui, xe hai bánh, xe kiền, xe kéo và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn; có bán đèn xe đủ kèn, bánh xe cao su bằng cây gĩa tị bên tây chở lại, cao su đặt để thay trong bánh, kiền đèn tây, đồ bắt kễ xe độc chiếc và xe song mắ bằng da trâu may rất khéo và chắc, có bán yên cỡi, chường đẹp hai tiếng, bình để thấp đèn khí đá theo xe. Sơn xe. — và sửa xe.
 Cái xin quý khách có dịp đến Đất-hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi đã thiếu mua giúp làm ngớt, thì tôi rất cảm ơn họ. Còn chưa quý khách ở xa muốn gửi thợ bồi thẩm món chi cần gĩa cả tôi sẵn lòng hân đáp.
 Chủ-nghen cấn-khai.

TRẦN-LONG
 TIỆM ĐÓNG GHÉ MÁY
 ROTINIER
 Réparation des Raquettes
 Rue Turc n° 14
 SAIGON
 Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi, rằng có một nghề làm ghé máy theo kiểu Hồng-kong, ghé dài ghé dĩa, ghé ngắn, lớn có nhỏ có, đồ thức dĩa dạng rất khéo rất đẹp, có sửa vớt máy, đồ đánh trái lạng: gĩa rẽ hơn sắc liềm khác. Xin liệt-vị đến chơi, tôi vui lòng tiếp đãi.
 TRẦN-LONG, cấn-khai.
Diệc-Hương
 LÒ LAM XÀ BONG (Sivonnerie)
 Quai des Jonques số 115 Cholôn
 Có làm đủ thứ xà bong thường dùng như xà-bong của laugay vậy mà liễn sẵn rẽ hơn nhiều là vì xà-bong làm tại đây khô thốt xuất cảng nhập cảng

A. DENHOLM
 36 38, Rue Lejebre, N° 36-38
SAIGON
 師 魯 德 同 順 南 和 年
TIỆN NGHỆ VỀ VIỆC RÁP MÁY XÂY LỬA GẠO
 Đã ráp hơn 30 cái nhà máy từ 10 tấn cho đến 600 tấn ở tại Đông-pháp.
 Cam kết chắc chắn về sự lửa gạo xay ra đồng bao nhiêu và sự bền bỉ chạy tốt của máy móc.
 NGUYỄN GIÀN MÁY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — DÂY TRẦN — EMERIE
 VĂN VÂN — MÁY LAM ĐÁU, LAM ĐƯƠNG — MÔ-TƠ — NƠI SỞ-ĐE V.V.
 GIA PHẢI CHANG

Muốn cho bang đêm mà:
 Sáng sủa như bang ngày, thì hãy mua một cây đèn
 « LIỆN INTENTS »
 Là đèn kiểu mới tạo chế, đèn bằng Đầu-Lửa, sáng 800 ngọn bạch-lạp.
 Có bán tại tiệm:
TRẦN-QUANG-NGHIÊM
 Đường Espagne, số 200 (góc chợ mới) Saigon

ĐOÀN-THIÊN TIỂU-THUYẾT
BẠN HIỆN KHÓ KIẾM
 Tác-giả: BỬU-DÌNH
 Biệt-hiệu: HÀ-TRÌ
 Một hôm có một người thợ đi chơi của Thuận-An, trước là nhằm xem lễ-thứ tự nhiên của người hiền giả, sau để thừa lương ngoạn cảnh và Kinh-thành tiết hạ trời nóng nực lắm. Thuyền rộng chèo dài ngính nganh giữa dòng sông Hương-Giang, nước biếc mây xanh, mặt nhợt lợt vừa khỏi đầu non đưa ánh sáng chiếu vào cảnh vật.
 Hìn hìn gió thổi sóng lượn nhẹ nhàng, đôi chiếc thuyền chèo qua lại thả lưới bắt cá, ít chiếc ghé bờ buôn lên xuống cái gạo bán đường. Kĩ-giả

ngồi trước mũi xem chơi, trên cầu xe qua ngựa lại, kẻ bán người mua, nhộn nhạo chữ lợi chữ danh trong một buổi mai ở chốn Kinh-Cổ I Ghe đi đã xa sấn kỹ gĩa vào năm ở trong khoan và độc vãi tờ nhợt-báo quốc-âm, lúc đang suy nghĩ những lời nhợt ngọc phun châu của chư luận gĩa, bỗng nghe như có động chường tiếng trống lừng lừng theo ngọn gió thổi thoảng bên tai. Nghe kỹ ra mới biết nơi lùm cây xanh cao chắt ngất, cách bên đó mấy trăm thước đường như có tiếng chày đập hội gi' đầy, nên kỹ-giả bèn thuyền ghé vào bờ đứng rào bước xem chơi.
 Đột nhiên tiếng, mặt áo xuyến đen, xô chường v'ô gi'ay hạ theo hướng ấy bèn vào.
 Cảnh thú thôn gĩa, gió phướng phất ngọn thông, lá reo như đờn, tiếng hát kẻ mướn đờn, thêm trầm cầm ai, chỗ thì ruộng mạ xanh dợn, nơi lại cùc đờn trắng xoát, vương đủ thứ hoa quả, nhà đủ kẻ ngồi tranh. Thiết một chốn thanh

thịnh nhàn cư, đáng một nơi tu tâm dưỡng tánh.
 Bèn một đàng bực, có một tòa nhà ngồi rộng rãi kia, hơi trầm ngâm mãi, tiếng mõ lẩn tiếng chuông, lời tụng tán thảy chùa xen lộn động khốc ai nên thế thêm. Cửa ba gian đều mở, khăn đen áo rộng, nón chệ' gĩa tang, lên xuống nhón-nhón làm.
 Một ông cụ-lão trực ngoại thất (gác), đầu bích khăn trắng, tay chường gĩa, râu tóc bạc phơ phơ, đi ngay đến để dừng chân than rằng: « Thập-thứ một người đáng khen, đáng quý kia, tôi chưa bao làm mà đã là còi thế. Gương hay của kẻ thanh-niên chưa được đương danh mà sớm mất I Là rưng hoa rơi của chi mà nói I Ông xanh sao khéo trẻ trâu, nỡ khiến người hay sa vào bờ tăm ».
 Lối than ấy dường như có một đờn thương tâm nào mà cụ đã thổ lộ ra lời vậy. Kĩ-giả liền bước tới chào cụ-lão một cách rất thành kính rằng:

« Kính chào cụ, chẳng hay có sự chi đáng cảm-xúc mà cụ than câu buồn ấy, ngu-sinh thường thích các ngài vào nhơn ân-si và mỹ cụ trường-thành tỏ c'ô đời chuyệu, say tình cờ gặp cụ là người rõ cả tôn-tích của nhà ấy, xin cụ vui lòng cho ngu-sinh được biết gương trong của một người trong thôn-giã này ».
 Cụ lão nhún nhường mắt nhìn kỹ-giả một hồi rồi bảo rằng:
 — Có thật vậy ư, nhưng chỗ này không phải là nơi làm đờn, xin mời về nhà lão rồi lão sẽ đem cả câu chuyện quý hóa trong khoản bốn mươi năm say mà thuật lại cho thảy nghe.
 — Xin vâng lời cụ dạy.
 Bấy giờ cụ-lão hương gĩa rào bước đi trước, kĩ-giả theo sau, lòng sấn nức muốn nghe câu chuyện hay k'á bực mà cụ đã kể đôi đũa chàng. Đến nhà cụ lão dạy trẻ pha trà cấn kĩ-giả ngắm nhâm cách phong-lưu của cụ mà say mê tự thích. Sấn nhợt rộng đủ vài mươi

thước, kết bực Mah-phong chường hờn non bộ, đá tiền ra nhiều tích xưa, như Lữ-Vọng vui thú chốn thạch-bán, Thuận-Đà cây nơi lịch-sơ, Lưu, Quan, Trương đào viên kết nghĩa, thiết có công sắp đặt tĩa v'ô, có lẽ cụ cũng có tài đặc-biệt về thú chơi ấy lắm. Một bên thì trống đủ thứ toa, như huệ, lạng, tưng-vi, thược-độc, hải-dương vân-vân..... mùi thơm phướng phất nhẹ nhòn. Còn một bên thì để những chậu cây uốn theo hình thú như rùa, phụng đẹp đẽ vô cùng. Thả ấy là thú thần-tiến và nhàn tại bị kíp.
 Mãn đàng nhâm cảnh xem toa, vừa tiếng « mời thảy gĩa khắt » làm cho kĩ-giả giật mình.
 Trà sen đôi chén và rồi cụ lão mời bắt đầu câu chuyện thuật lại.

« Hay nói, nhưng mà tư-tưởng rộng, ham đọc sách, bèn tính thông minh. Câu tuy thanh niên nhưng đã nổi tiếng trong làng nho, người đều gọi cậu là **đinh-sống một trời**. Cậu giao-tiếp gĩa với mọi người đều ra cậu. Thân phụ cậu xưa làm Kinh-lịch ở Bình-thuận rồi bị mang thời chẳng có, gặp phải quan trên thăm khắt, nên bỏ chức về nhà chẳng bao lâu mà quá vãng, lại đó thì cậu mới được tám. Bà Kính là tay khéo dạy con, nơi gương Mạnh-mẫu riêng dỗ con thơ, nên cậu mới ra vẻ hiền như vậy. Cậu diện mạo không được thanh-lịch, nhưng mà cái diện mạo ấy đã vào lập nổi cái tài vô-tạp của cậu.
 (Sau tiếp sẽ theo).
 Cách ngoại bốn mươi năm nay có một cậu trai tên Huỳnh-quảng-Kiến, tuổi đôi mươi, văn người đờn hương với lão, cậu là tay sành nôm gĩa chữ.